

Bijlage 1: overzicht van de wijzigingen en het advies van uw bestuursondersteuning hierbij

Een aantal onderdelen van de wijziging zijn per 1 juli 2022 automatisch ingegaan.

- A Zienswijze bij treffen regeling
- C Gemeenschappelijke adviescommissie
- E Actieve informatieplicht*
- G Recht van onderzoek
- H Onderzoeksmogelijkheden lokale rekenkamers
- K Aanpassing begrotingscyclus

Deze wijzigingen zijn dus al van kracht voor de gemeenschappelijke regeling. Hieronder treft u een korte toelichting aan over de wijziging en de wijze waarop hier uitvoering aan wordt gegeven.

A. Zienswijze bij treffen van een gemeenschappelijke regeling

Om de positie van de raad te verbeteren wordt de raad het recht toegekend om bij een ontwerp-regeling een zienswijze naar voren te brengen.

Uitvoering: Het betreft nieuwe regelingen in de zin van de Wet Gemeenschappelijke regelingen en wijzigingen van de huidige regeling.

C. Gemeenschappelijke adviescommissie

De deelnemende gemeenten hebben de mogelijkheid om een gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen bestaande uit raadsleden van de deelnemende gemeenten. Door middel van deze adviescommissie kunnen gemeenteraden in een vroeg stadium worden betrokken bij geplande besluiten van het bestuur van het openbaar lichaam. Daarnaast kan de adviescommissie het bestuur adviseren omtrent voorgenomen besluiten en (gezamenlijke) standpunten van de raden van de deelnemende gemeenten ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam) voorbereiden. De gemeenschappelijke adviescommissie is onderdeel van de gemeenschappelijke regeling en wordt daarom ingesteld door het algemeen bestuur.

Uitvoering: Het algemeen bestuur is verplicht om de commissie in te stellen als de raden hierom vragen. Dit wordt, indien de wens bestaat, geïnitieerd door de raden. Groenalliantie heeft reeds een gebiedsadviescommissie conform het huidige artikel 24 Wgr. Artikel 24a is toegevoegd en gaat over het instellen van een adviescommissie op verzoek van de raden.

E. actieve informatieplicht

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling heeft een actieve informatieplicht over wat er binnen de regeling speelt. Deze informatieplicht komt overeen met de informatieplicht die het college van B&W heeft ten opzichte van de gemeenteraad.

Uitvoering: In de gemeenschappelijke regeling moeten hierover afspraken worden gemaakt. Zie het facultatieve onderdeel onder E later in deze bijlage.

G. Recht van onderzoek

Door het recht van onderzoek, ook wel recht van enquête genoemd, krijgen de gezamenlijke gemeenteraden de mogelijkheid om een gezamenlijke enquête uit te voeren naar de bestuursvoering van een gemeenschappelijke regeling. Alle raden dienen hiermee in te stemmen. Een gezamenlijke enquête kan niet worden ingesteld als een gemeenschappelijke regeling getroffen of mede getroffen is door de raden.

Uitvoering: De raden moeten dit in gezamenlijkheid besluiten op initiatief van één of meerdere deelnemers.

H. Onderzoeksmogelijkheden lokale rekenkamers

Rekenkamers zijn al bevoegd onderzoek te verrichten bij gemeenschappelijke regelingen, inlichtingen in te winnen, documenten te vorderen en indien nodig bij de betrokken instelling een onderzoek in te stellen. Met deze wijziging wordt verduidelijkt dat de lokale rekenkamers,

waaronder gezamenlijke rekenkamers, de mogelijkheid hebben om onderzoek te doen naar het gevoerde bestuur van een gemeenschappelijke regeling waaraan een gemeente deelneemt.

Uitvoering: deze toepassing wordt geïnitieerd door de lokale rekenkamers.

K. Aanpassing begrotingscyclus

De deelnemersbijdragen zijn verplichte uitgaven die worden verwerkt in de begroting van de gemeente zelf. Om gemeenteraden meer positie te geven in de begrotingscyclus van een gemeenschappelijke regeling is er door de wetgever gekozen om de termijnen voor de indiening van de kadernota, ontwerpbegroting en begroting aan te passen. De begrotingscyclus van gemeenschappelijke regelingen sluit daardoor beter aan op die van gemeenten, waardoor het voor gemeenteraden gemakkelijker wordt te overzien wat de gevolgen zijn van uitgaven aan regelingen voor de eigen gemeente. Ook krijgen gemeenteraden langer de tijd om een zienswijze op de conceptbegroting van een regeling te geven en ontvangen zij de kadernota later.

Uitvoering: Omdat deze wijziging reeds in werking is getreden, heeft dit al gevolgen voor de termijnen die bij de begrotingscyclus voor 2023 worden gehanteerd. In de praktijk wordt direct na het DB in maart van het betreffende jaar de ontwerpbegrotingen aan de vertegenwoordigende organen toegezonden voor een zienswijze, zodat ook met in acht name van de ruimere zienswijzen termijnen (twaalf weken na instemming door het DB in plaats van zes of acht weken), de gemeenteraden de tijd hebben om een zienswijze in te dienen voor de start van het zomerreces. Dit sluit aan op de huidige P&C cyclus van het schap, waarbij de begroting doorgaans begin juli voor vaststelling aan het AB wordt voorgelegd. Indien nodig worden aparte afspraken gemaakt met uw griffies. Dit is vooral van toepassing bij eventuele zienswijzen op begrotingswijzigingen behorende bij de najaarsrapportage, doordat er geen mogelijkheid is van een termijn van minimaal twaalf weken tussen de DB behandeling in oktober en de vaststelling door het AB in december. Hierbij geldt nog steeds dat het DB mag besluiten om afwijkingen op de begroting die kleiner zijn dan 5% niet voor zienswijze aan de raden voor te leggen. In de praktijk komt dit dus niet vaak voor.

Op de hierna volgende punten heeft u als bestuur enige vorm van zeggenschap en/of beslissingsbevoegdheid, dit zijn:

- B Zienswijze voor besluiten
- D Afspraken over participatie
- E Actieve informatieplicht*
- F Extra vergoeding voor lidmaatschap nieuwe gemeenschappelijke commissies
- I Afspraken over evaluatie
- J Afspraken over uittreding

B. Zienswijze voor besluiten

Er wordt een verplichting geïntroduceerd om in de gemeenschappelijke regeling afspraken te maken over welke besluiten van het bestuur van een gemeenschappelijke regeling vatbaar zijn voor een zienswijze aan de gemeenteraden.

Geadviseerd wordt aan uw bestuur om dit enkel toe te passen op besluiten aangaande ingrijpende ruimtelijke wijzigingen.

D. Afspraken over participatie

In elke regeling dient te worden opgenomen of, en zo ja op welke wijze, burgers de mogelijkheid krijgen tot inspraak over bepaalde onderwerpen die bij de gemeenschappelijke regeling zijn belegd.

Geadviseerd wordt aan uw bestuur om bij de start van elke project aangaande de fysieke leefomgeving vast te stellen op welke manier burgerparticipatie wordt toegepast.

E. Actieve informatieplicht

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling heeft een actieve informatieplicht over wat er binnen de regeling speelt. In de gemeenschappelijke regeling moeten afspraken worden gemaakt over de wijze waarop deze informatie wordt aangeleverd.

Geadviseerd wordt om ongevraagd, doch wanneer u (in de vorm van DB, AB of namens de voorzitter) dat noodzakelijk acht, de raden van de deelnemende gemeenten alle informatie die voor een juiste uitoefening van de taken noodzakelijk is, te verstrekken middels de u bekende informatiemiddelen, zoals een halfjaar-overzicht, het jaarverslag, een raadsinformatiebrief en de raadsinformatiebijeenkomst.

F. Extra vergoeding voor lidmaatschap nieuwe gemeenschappelijke commissies

Raadsleden die lid zijn van een gemeenschappelijke adviescommissie kunnen aanspraak maken op een extra vergoeding. Geadviseerd wordt om het aan de leden van die adviescommissie te laten om, indien gewenst, aan het algemeen bestuur te verzoeken een vergoeding vast te stellen.

I. Afspraken over evaluatie

Het wordt verplicht om afspraken te maken over evaluatie van de gemeenschappelijke regeling. De meerwaarde van een evaluatie is dat periodiek wordt stilgestaan bij het functioneren van de gemeenschappelijke regeling. Waar de evaluatie specifiek op gericht moet zijn, hoe vaak die moet plaatsvinden en op welke wijze wordt niet voorgeschreven. Er kan dus ook worden gekozen voor de afspraak om de regeling niet te evalueren, maar dit is dan een bewuste keuze waar de gemeenteraad bij het voorleggen van de wijzigingsregeling mee dient in te stemmen. Er wordt aan uw bestuur geadviseerd om een evaluatiemogelijkheid om te nemen en de deelnemende gemeenten de mogelijkheid te geven om het algemeen bestuur ieder vierde jaar van de zittingstermijn te verzoeken, om de in de Gemeenschappelijke Regeling beschreven taken te evalueren.

J. Afspraken over uittreding

Met het oog op een mogelijke uittreding dienen voortaan nadere afspraken te worden gemaakt rondom de uittreding, in ieder geval afspraken worden gemaakt over de gevolgen voor het vermogen voor de rechtspersoon, waarbij wordt gedacht aan afspraken over personeel, contracten, huisvesting en investeringen.

Er wordt aan uw bestuur geadviseerd om bij een ingediend verzoek tot uittreding, de gevolgen van de uittreding door het algemeen bestuur te laten inventariseren, alsmede de wijze waarop met deze gevolgen kan of dient te worden omgegaan, en de voorwaarden voor uittreding. Waarbij deze worden vastgelegd in een concept uittredingsplan. Het uittredingsplan bevat onder meer de systematiek voor de berekening van de financiële gevolgen van de uittreding. Ter voorbereiding op de besluitvorming van het algemeen bestuur, stelt het dagelijks bestuur een projectgroep samen die onder leiding van een onafhankelijke (externe) deskundige het concept-uittredingsplan voorbereid. Zie ter aanvulling de concepttekst in de concept GR.